

Mor 15 +
© 2004 by Marlene Grøftehaug og
CDR-Forlag
Omslag og foto: Ulla Rose Andersen
Tryk: Nørhaven Book
ISBN 87-7841-374-5

Ekspedition:
Boghandlen eller direkte fra CDR-Forlag
Montanagade 29 E, DK-8000 Århus C
Tlf. 8612 3078
Fax 8619 9566
cdr@cdr-forlag.dk

www.cdr-forlag.dk

Indhold

Hvornår har man den rigtige alder til at få børn?	7
Forord	
Mit barn skal have grænser	11
Jane vil give sin dreng en bedre barndom end hun selv fik	
Mere end babysnak	19
Teenagemødre møder hinanden hos Mødrehjælpen	
Man skal være kærlig	26
Nanna kan godt føle sig ensom som enlig mor	
Et skub til fremtiden	37
Unge mødre får hjælp til at finde uddannelse eller job	
En opgave at vokse med	44
Fie og Kenneth fortryder ikke sønnen Frederik	

Abort er drab	54
Foreningen Retten til Liv vender sig stærkt imod abort	
Abort kan være en lettelse	62
Svigt ikke gravide teenagere, siger en psykolog	
Tobias passer ind i mit liv	68
Amalies søn er resultatet af en ferieflirt	
Mormor i stueetagen	81
Else støtter sin datter i at være mor for Tobias	
Skammen over maven	89
Datidens unge mødre måtte tit give deres baby fra sig	
Ingen sagde tillykke	96
Rebecca kender alt til fordommene om teenagemødre	
Børn giver status	110
Blandt indvandrere er det en selvfølge at få børn som helt ung	
Børn er ægteskabets frugt	122
Aminah fra Libanon blev gift og fik barn som teenager	
Få mere at vide	131
Bøger, film og hjemmesider	
Her kan du få hjælp	135
Rådgivninger m.m.	

Hvornår har man den rigtige alder til at få børn?

Øjnene klistrer til dem i bussen, i lægens venteværelse, i Netto. Øjne, der spørger: Er du nu også gammel nok til at være mor?

Min veninde gik i gymnasiet med en pige, der blev gravid midt i 2. g. 18 år og hvad nu? Pigen valgte at blive mor, og hun undgik ikke øjnene. Eller hviskerierne i gymnasiets kantine, da maven begyndte at vokse sig stor og rund.

Mødre under 20 år stikker ud fra mængden. For de fleste danske kvinder er op mod 30 år, når de føder deres første barn. Mange af dem har også job og uddannelse og bor sammen med deres mand eller en fast kæreste.

Men en lille gruppe piger går mod strømmen. De er teenagere, der ikke har planlagt at skulle være gravide. De er midt i et liv med skolebøger, venindesnak og fester. Når de opdager, at der spirer et liv inden i dem, begynder mange overvejelser at rumle rundt i deres hoved. De spørger sig selv, om de bare skal gå ned og få fjernet fostret på en abortklinik. En smuttur efter skole i mor-

gen. Så vil det være overstået. Og de spørger sig selv, om de kan klare ansvaret for et lille barn, der skal have mors kærlighed og pæremos i rigelige mængder.

Omkring 1000 teenagepiger i Danmark beslutter sig hvert år for at tro på, at det mest rigtige for dem er at fortsætte graviditeten. De vælger, at livet i maven skal fortsætte med at vokse.

Når de opgiver aborten, vælger de bevidst at være anderledes. Og når de gør det, provokerer de samtidig deres omgivelser. Det kan Rebecca, som du møder her i bogen, tale med om. Hun fortæller, at ingen sagde tillykke til hende, selv om hun gik rundt med sin struttende mave. Og Fie blev bagtalt af sine klassekammerater, da hun havde fået sin søn. Det kan ikke komme bag på nogen, at begge piger følte sig såret over at blive mødt med fordømmelse.

Men ingen af de piger, jeg har talt med, fortryder, at de ikke bare gik hen til abortklinikken og fik udryddet det lille liv. Nu har de et barn, som de elsker over alt på jorden og vil gøre alt for. De siger ikke, at livet som ung mor er en dans på roser. Hverdagen er hård, når man er 17 år, går i skole og samtidig skal passe sit barn, lave mad og gøre rent.

Jeg har selv haft fordomme om teenagemødre, men mit arbejde med bogen har givet mig en ny indsigt. Med den rette støtte og indstilling kan rigtig mange klare opgaven. Det har været livsbekræftende at høre de unge mødre fortælle så ærligt og seriøst om deres liv og deres børn.

Nu giver jeg bolden videre til dig som læser. For ideen med bogen er netop at få dig til at overveje nogle spørgsmål: Hvornår har man den rigtige alder til at blive mor? Behøver ens liv være

lagt i faste rammer, før man får børn? Hvad skal samfundet og familien gøre for at hjælpe de unge mødre på vej? Er abort en god eller dårlig løsning, hvis man er blevet gravid som 16-årig?

Jeg vil gerne sende en stor tak til Nanna, Fie, Kenneth, Rebecca, Jane, Else, Amalie og Aminah, fordi I lukkede mig ind og talte frit fra hjertet om jeres liv og jeres børn. Uden jer havde bogen ikke været mulig. Også en stor tak til alle de andre, der optræder i bogen.

Hvis du har kommentarer til det, du læser, er du velkommen til at skrive til mig på: mgj@journalist.com. Du kan også læse om mig og mit arbejde på www.marleneg.dk

Marlene Grøftehaug

Mit barn skal have grænser

Jane var 12 år, da hun begyndte at gå i byen. Hendes mor lod hende gøre stort set alt. Jane ønsker, at hendes lille søn skal have en tryk barndom.

Jeff på fire måneder ligger i babysengen. Han har sparket sin dyne af, så man kan se hans nye Superman-tøj med det rød-gule logo på maven. Hans mor, Jane på 19 år, tager ham op og giver ham et kys. Og ét til. Jeff smiler tandløst. De to bor i Lyngby i en etværelseslejlighed på 29 kvadratmeter. Pladsen er trang, men Jane klager ikke.

»Jeg savner ikke noget fra før. Ikke engang friheden, for den var alt for fri. Nu ved jeg, hvad jeg skal hver dag. Det er dejligt.«

Jane er vokset op sammen med sin mor og to søstre i en lejlighed i Mørkhøj uden for København. Hendes forældre gik fra hinanden, da Jane var helt lille, og derefter så hun kun sin far i weekendene. Søstrene manglede hverken mad, tøj eller legetøj. Til gengæld manglede der noget andet.

»Vi har aldrig haft vores mor rent følelse-mæssigt. Vi har aldrig kunnet snakke om følelser og problemer. Vi havde heller ingen grænser, og jeg

begyndte at gå i byen på diskotek California inde i København, da jeg var 12 år. Min mor var også ligeglad med, om vi røg eller drak. Det irriterer mig meget i dag, at vi måtte alt. Andre sagde: Ajj, hvor fedt, at du må alting. Men jeg ville ønske, at det var mig, der havde grænser. Jeg fik ikke lov at være barn ret længe.«

Jane har en fornemmelse af, hvorfor hendes mor havde så svært ved at snakke om følelser og sætte grænser.

»Jeg tror ikke, hun havde lært det hjemmefra. Hun har sikkert prøvet på at gøre tingene anderledes, men så er det gået galt alligevel. Og det fortryder hun også i dag,« siger Jane, der i stedet fortalte om følelser og problemer med sine søstre og sin matematiklærer.

Morens kæreste slog

Jane søgte kærlighed andre steder end i sit barndomshjem. Hun har i sit 19-årige liv haft 20 kærestes. Den første begyndte hun at komme sammen med, da hun var 12 år. Det var en mand på 23.

»Vi lavede ikke noget ud over at kysse lidt. Men i dag synes jeg, at det er klamt. Hvad ville en mand på 23 med en pige på 12? Han havde garanteret en anden ved siden af,« fortæller Jane, der flyttede hjemmefra som 15-årig på grund af sin mors nye kæreste.

»Han var virkelig klam og sad og røg hash inde på min mors værelse. Der stank. Jeg måtte heller ikke bruge telefonen for ham, selv om han ikke havde ret til at bestemme det. En dag kom vi op at skændes rigtig meget, og han gav mig en knyt-næve i ansigtet. Min kind hævede op. Og så fik jeg nok,« siger Jane og fortsætter:

Jeg sagde til min mor:: Du kan vælge mellem ham eller mig. Hun svarede: Hvad vil du da gøre? Så skred jeg, og vi så ikke hinanden i et år. Jeg boede rundt omkring hos forskellige veninder og startede bagefter på en kostskole i Helsingør. På kostskolen sagde lærerne, at jeg var modig og stærk. Men det har jeg også været nødt til for at klare mig.«

Jane:
»Jeg vil sige til Jeff, når han bliver større, at han altid skal komme til mig med sine problemer. For der findes en løsning på alt.«

Tid til at være barn

Jeff trænger til mad. Han klynker lidt, men tier hurtigt stille, da Jane lægger ham til brystet. Hun stryger hånden hen over hans pande.

»Jeff skal ikke blive voksen så hurtigt, som jeg selv. Og han skal ikke gå i byen alt for tidligt. Han skal have lov at være barn.«

Jane mener godt, at hun kan snakke om følelser, selv om hun aldrig har lært det af sin mor.

»Jeg er rimelig god til at snakke om følelser. Jeg fortæller folk, hvad jeg mener, men passer selvfølgelig på ikke at såre dem. Og jeg vil sige til Jeff, når han bliver større, at han altid skal komme til mig med sine problemer. For der findes en løsning på alt.«

I dag har Jane fået talt fortiden igennem med sin mor, der forlængst er holdt op med at se den voldelige kæreste. Mor og datter bor ikke så langt fra hinanden og ses tit.

»Hun er så sød mod Jeff og min søsters datter. Hun har indrømmet de fejl, hun lavede mod os, og jeg tror, at hun nu prøver at gøre det godt med sine børnebørn. Vi har også fået mere til fælles, efter jeg har fået et barn.«

Dårligt humør rammer Jeff

Jeffs far, Stefan på 20 år, bor i Hundested. Det er cirka halvanden times kørsel fra Janes hjem i Lyngby. De er forlovet med hinanden og skal flytte sammen en dag. Men indtil videre skal Stefan blive boende for sig selv.

»Han er tit deprimeret og har tvangstanker (psykisk sygdom, red.). Hans humør påvirker Jeff, der begynder at græde. Det kan spædbørn mærke. Hans humør skal ikke gå ud over vores søn, så han må få styr på sin sygdom, før vi kan flytte sammen.«

Jane mødte Stefan til en nytårsfest for knapt halvandet år siden. To måneder senere blev hun

Jane:
»Fra starten var jeg indstillet på at klare opgaven som mor selv. Og nu ved jeg, at jeg kan. Det har jeg gjort i fire måneder, så hvorfor skulle jeg ikke kunne fortsætte?«

gravid, og de besluttede at beholde barnet. Det unge par ser hinanden cirka en gang om måneden. Resten af tiden holder de deres forhold varmt via telefonen.

»Sommetider ringer Stefan og græder. Han vil gerne hjælpe mig med den lille, men så siger jeg: Det kan du ikke, du skal hjælpe dig selv først. Jeg savner da sommetider én at dele opgaven med, men jeg kan ikke klare hans problemer for ham. Fra starten var jeg indstillet på at klare opgaven som mor selv. Og nu ved jeg, at jeg kan. Det har jeg gjort i fire måneder, så hvorfor skulle jeg ikke kunne fortsætte?« siger Jane, der trods problemerne er overbevist om, at hun en dag kommer til at leve i en lykkelig kernefamilie med Stefan og Jeff.

»Bare man ser lidt lyst på hverdagen og tager én dag ad gangen, skal det nok gå. Men jeg er også heldig at have fået et mildt og nemt barn.«

Tester vennerne

Dagene ligner tit hinanden. Jane står op mellem klokken syv og ni og giver Jeff bryst. Så går hun måske en tur rundt om Bagsværd Sø, handler ind i Lyngby, ser fjernsyn eller har besøg af en veninde i den lille lejlighed.

»Jeg er i gang med at teste mine venner. Alle, der ikke ringer inden for det næste halve år, sletter jeg fra min telefon. Venskaber skal være gensidige, og jeg vil ikke altid være den, der ringer først. Nogle af mine gamle venner synes, det var alt for tidligt at få et barn. Men det er ikke værd at skælde dem ud, det gider jeg ikke.«

Ikke brug for pauser

Janes veninder vil gerne passe Jeff, hvis hun har brug for en tur i byen eller biografen uden barnevogn og bletaske. Men indtil videre har Jane ikke været meget for at give sin søn fra sig.

Jane;
 »Jeg har ikke brug for pauser fra Jeff. Jeg vil gerne bruge tid på at lære ham at kende, så vi kan få et bånd mellem hinanden. Jeg har slet ikke lyst til at tage i byen.«

»Jeg har ikke brug for pauser fra Jeff. Jeg vil gerne bruge tid på at lære ham at kende, så vi kan få et bånd mellem hinanden. Jeg har slet ikke lyst til at tage i byen.«

Før Jane fik sin søn, gik hun på frisørskolen, men droppede ud efter fire måneder. Det var alligevel ikke noget for hende. Nu har hun besluttet at finde sig et arbejde, når Jeff har fået en dagplejplads efter barselsorloven. Hun vil gerne spare op til en uddannelse til kosmetolog. Men det aller vigtigste for hende er, at Jeff er glad og tilfreds.

»Alle siger, han er en lækker baby. Det synes jeg også,« siger Jane og løfter den lille mand i Superman-tøjet op i favnen.